



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitate, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

Sectio j. Dubitationis Resolutio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

numerus, ff. de testibus, & cap. si quis testes, §. ubi x. quest. 3. & tradunt Cephal. consil. 651. Mascard. de probat. in prefat. quest. 5. num. 117. & Farinac. quest. 63. num. 232.) seruandum non sit, sicuti rectè docent etiam Ozaeus decis. 1. num. 1. & 15. Farinac. quest. 25. num. 68. & cit. 9. 63. num. 13. & Martha claus. 160. numero 10. part. 1. Quapropter non poterit Episcopus pro informatione suæ conscientia quid sufficienter habere, nisi habeat probationem veram, plenam, & concludentem, quam omnia iura requirunt; præsertim, si tractetur de præiudicio rei, & Ecclesiæ, quorum partes sunt valde fauorabiles.

DUBITATIO XLIV.

An iudex Ecclesiasticus obligatus sit in hac cognitione citare reum, ut possit illum remittere Curia seculari.

SECTIO I.

Dubitationis Resolutio.

SUMMARIUM.

- 1 Index Ecclesiasticus cum hac cognitione tenetur citare Ecclesiam, seu nomine Ecclesiæ defendere, cum directè de eius præiudicio agatur.
- 2 Item tenetur citare reum, cum non possit inuitus ab Ecclesia à Prælato Ecclesiastico extrahi.
- 3 Reus potest extrahenti resistere, & extractus iam agere ut Ecclesiæ restituatur.
- 4 Iudex Ecclesiasticus sine citatione delinquentis non potest illum remittere Curia seculari.
- 5 Quotiescumque directè agitur de præiudicio alicuius, agitur de præiudicio eiusdem ad ipsum condemnandum.

Dixi, an obligatus sit citare reum; quia quod obligatus sit citare Ecclesiam, seu nomine Ecclesiæ promotorem fiscales, ad quem spectat iura Ecclesiæ defendere, indubitatum videtur: cum directè de eius præiudicio agatur, de vnoquoque, ff. de re iudic. a. l. nam ita Diuus, ff. de adoption. & cap. 2. de testibus, & docet Farinac. in consil. 168. num. 42. & in append. de immunit. cap. ult. in fin. Hoc posito.

- 2 Respondetur affirmatiuè. Atque ita contra Remigium Gonny de immunit. Eccles. q. 2. num. 3. & 11. Gratianum disp. 596. num. 26. Giurham consil. 100. de immunit. num. 28. & Antonium Nouarium in summa Bullarum, tit. de immunitat. Eccles. num. 96. (vbi pro sua sententia testatur de praxi Curia Archiepiscopalis Neapolitanæ, & citat Merlinum in controuersis forensibus) docent Doctores, quos citat, & sequitur Farinacius in appendice, cap. 22. num. 376. & consil. 168. num. 48. Petegrin. de immunit. Eccles. cap. 3. num. 9. & segg. Bonac. tom. 2. disp. 3. quest. 7. punct. 7. numero 10. & Diana part. 4. tract. 1. resol. 112. & probatur; quia priuilegium immunitatis, quamvis competat primo, & per se Ecclesiæ, competit tamen immediatè, directè, & per se etiam delinquenti; cum ipse non possit inuitus ex Ecclesia à Prælato Ecclesiastico extrahi (ut supra dubi. 24. cap. 22. numero 16.) quin & possit (ut supra dubi. 24. sect. 1. dubit. 26. & 32. dicebam) extrahenti resistere, & extractus iam agere, ut Ecclesiæ restituatur; ergo sine citatione delinquentis non potest Iudex Thom. Delbene de Immunit. Eccl. Pars II.

Ecclesiasticus illum remittere Curia seculari. Consequentia probatur; quia quotiescumque directè agitur de præiudicio alicuius, requiritur citatio eiusdem ad ipsum condemnandum.

SECTIO II.

Difficultates in oppositum, earumque solutiones.

SUMMARIUM.

- 1 Priuilegium immunitatis competit primo & per se Ecclesiæ, necnon competi immediatè, directè, & per se etiam reo.
- 2 Priuilegium immunitatis potius dicendum est competere reo, quam Ecclesiæ, cum Ecclesiæ inuitus et concedatur, & homo capax sit beneficii.
- 3 Citatio delinquentis non videtur necessaria quotiescumque probatio fit ad iudicis instructionem, si finis in causis Tertio non præiudicantibus, alias secus.
- 4 In crimine assassinij ad excommunicationem, depositionem, vel aliam censuram ferendam requiritur etiam partis citatio.
- 5 In crimine assassinij ad ferendam sententiam sufficient probabilia argumenta; qua tamen in casu immunitatis non sufficiunt.
- 6 Ferre sententiam sine Partis citatione est contra ius naturale, nec potest consuetudine aliqua firmari.
- 7 Reus si sponte compareat non citatus, petatque audiri pro sui iuris defensione, audire debet, & quorsumque audiat, opponere potest sententia Ordinarij declarans immunitatem ipsi non competere.

Obiicies, priuilegium immunitatis competit primo, & per se Ecclesiæ; reo autem competit tantum in consequentiam (vbi docent Couar. 2. var. capite 20. num. 11. & Decian. tract. crimin. lib. 6. cap. 29. num. 1. in fine.) Ergo non est, cur citetur reus. Consequentia probatur, quia quotiescumque priuilegium alicui competit in consequentiam, & non immediatè, seu directè, & per se, non debet is citari, sed sufficit, si citetur princepsalis.

Respondetur, concedo priorem partem antecedentis, quod scilicet priuilegium immunitatis competit primo, & per se Ecclesiæ; at nego posteriorem partem illius, quod scilicet competat tantum delinquenti in consequentiam, & non immediatè, directè, & per se etiam, uti supra dicebam. Quinimò dicendum est, quod potius competat delinquenti, intuitu tamen Ecclesiæ; cum non Ecclesia, quæ est res inanimata, capax beneficii sit, sed potius homo, in honorem tamen, & reuerentiam Ecclesiæ.

Obiicies secundò, probatio, an delictum sit exceptum, sit ad instructionem Iudicis (cum ipsi tantum id constare debeat, ut possit delinquentem remittere Curia seculari, & patet ex Constitutione Gregorij XIV. ibi: Cognito prius per Episcopum, an vere supradicta crimina commiserint: & quia nullibi ab illa requiritur, ut parti etiam constet.) Ergo non est, cur delinquens citetur. Consequentia probatur, quia quotiescumque probatio fit ad iudicis instructionem, non videtur necessaria citatio delinquentis: ita Innocent. Bart. & Bald. quos citat Farinacius in cit. consil. 168. num. 48.

Respondetur, concedo antecedens; at nego consequentiam: & ad probationem respondeo distinguendo: